

Maden - İş'den HABERLER

TÜRKİYE Maden Maden İşleri Sendikası NEWS REPORT Metal, Metal Goods, And Machinery Industry Workers Union OF TURKEY

963/11

Cağaloğlu Nuruosmaniye Cad. Alibaba-Türbe Sok. No. 18 Kat 3
İSTANBUL (TURKEY)

KAVEL OLAYI DEVAM EDİYOR.

İstinye'de kurulu Kavel Kablo Fabrikası olayı bu gün (20.Şubat.1963) 25 inci gününü yaşamakta ve devam etmektedir.

11.Şubat.1963 tarihinde Türk-İş Birinci Bölge Temsilciliği binasında, Türk-İş Başkanı Sayın Seyfi Demirsoy riyasetinde İstanbul Sendika Başkanlarıyla yapılan toplantıda, Kavel işçilerinin bütün Türk İşçileri tarafından maddi ve manevi yönden desteklenmesi kararlaştırılmış, alınan kararın mahallen yürüttürülmesi ve bu arada yetkili olarak anlaşma müzakerelerine iştirak etmesi için üç kişilik bir yürütme ve müzakere komitesi kurulmuştur. Türk-İş Birinci Bölge Temsilcisi İsmail Topkar MÜSKİRAT Federasyonu Başkanı İbrahim Denizci Maden-İş Başkanı Kemal Türkler'den müteşekkil Komite bundan önce bir çok anlaşma teşebbüslerinde bulunmuşlarsa da İşveren Sendikaları Konfederasyonunun, Türk işçilerine ve Sendikalarına ders olması bakımından daima bozguncu anlayış ve hareketi karşısında müsbet bir netice almamıştır.

Yürütme ve müzakere Komitesi son olarak İşverenlere Hakem sistemini teklif etmiş ve Hakem olarak, bu işin resmen kovuşturucusu bulunan İstanbul Bölge Çalışma Müdürü Sayın Sabih Türsan'ı göstermiş, fakat en halisane ve tabii bu teklifte kabul edilmemiş ve neticesiz kalmıştır.

Bu sebeple olay devam etmektedir ve Maden-İş bu gün işçilere tekrar para yardımında bulunmuştur.

x x x

YARDIM KAMPANYASI GELİŞİYOR.

Türk-İş açılan yardım kampanyasını bütün teşkilâta tamim etmiştir. Bu tamimden sonra bütün Türkiye'de yer yer Dayanışma Komiteleri kurulmuş yardım kampanyası hızlanmış bulunmaktadır.

Toplanan paralar Maden-İş Genel Merkezine veya, Türk-İş Birinci Bölge Temsilciliğine gönderilmektedir. Ayrıca Sendikalar Telgraf veya mektuplarla Maden-İş'e başarı dileğinde bulunmakta üstün bir kardeşlik örneği olarak maddi ve manevi Maden İş'i desteklemekte olduklarını bildirmektedir.

Kardeş teşkilâtların bu hususta Maden-İş'e göndermekte oldukları tamim, bildiri, telgraf, mektup ve basın toplantısı bülteni gibi vesikaları bundan böyle, Maden-İş Genel İcra kurulu, müteselsilen bültenle neşretmeyi kararlaştırmıştır.

x x x

TÜRK-İŞ'İN TEŞKİLATA TAMİMİ

TÜRK-İŞ
TÜRKİYE İŞÇİ SENDİKALARI
KONFEDERASYONU
Sayı : 385-35

14-2-1963

ACELE VE ÖNEMLİ

Teşkilâta.

İstanbul'da Kavel Kablo Fabrikasında çalışan işçilerle işverenler arasında çıkan uyuşmazlık sonucunda işçi arkadaşlarımızın işlerini bıraktıkları bilinmektedir.

Yapılan bütün teşebbüslere rağmen ihtilâfın halli mümkün olamamıştır. İşverenler Konfederasyonu mensupları kendi aralarında yaptıkları toplantılarda tam bir dayanışma halinde işvereni desteklemektedirler.

İşçi arkadaşlarımızın daha fazla güç şartlar içerisinde bırakılmama-
Nebil Varuy
Kötekstiyonu
lar için
konfederasyona bağlı teşekküllerin acele yardım elini uzatmaları zarureti hasıl ol-
muştur.

Sırf bu amaçla yapılacak yardımların adresi aşağıda yazılı birinci bölge temsil-
ciliğimiz adına gönderilmesini ve neticeden Konfederasyona bilgi verilmesini önemle
rica ederiz.

Adres :
Türk-İş
Birinci Bölge Temsilciliği
Sinanpaşa Köprü Sok. 23
Beşiktaş - Şehir
Tel : 48 77 18

Saygılarımızla
Başkan Genel Sekreter
Seyfi Demirci Halil Tunç

OLAYIN GÖRÜNÜŞÜ.

Türk-İş'in teşkilâta yaptığı genelge, tarih bakımından Sendikalar için büyük
bir imtihanın başladığını göstermektedir. Bu imtihandan ne kadar başarılı çıkarsak
bunun şerefi sadece teşkilatlı Türk işçilerinin olacaktır.

Kavel olayı, artık basit bir işyeri ihtilâfı olmaktan çıkarılmıştır. Sendikacı-
lara, işçi mümessillerine, hak arayanlara, Anayasa ilkelerine uygun hareket edenlere
sermaye çevrelerinin derhal büyük bir ittifak halinde karşı cephe alması dikkatten
kaçmamaktadır.

x x x

Olayı basında ele alanların Sosyal Adaletten yana olanları konuyu çok iyi açık-
lamasını başarmışlardır. İşte YÖN Dergisinin 20.Şubat.1963 tarihli 62 sayısında Do-
ğan Avcıoğlu'nun Başyazısı :

T A H A M M Ü L S Ü Z L Ü K.

İşçi haklarını koruyan ileri bir Anayasa yaptık. Bu hakların kâğıt üzerine ya-
zılmasına kimse itiraz etmedi. Fakat sıra bu hakların kullanılmasına gelince hükümet-
te ve işveren çevrelerinde kıyametler kopuyor. Aktif Sendikacı arkadaşlarımızın da işe
alınmasını sağlamak amacıyla, büyük bir olgunluk içinde grev yapan Kavel işçilerine
tahammül edemiyoruz. Bir kısım basın, kamu oyunu grevciler aleyhine kışkırtmak için
elinden geleni esirgemiyor. Hükümet Sendika liderlerine tehditler yağdırıyor. "Yok
efendim, tahrik varmış. Tahrikçi sendikacılar, işçileri kandırıyorlarmış. Bunlar tev-
kif edilmeliymiş. Pis komünistlerin kafaları kırılmıymış. İşçiler neden Bakanlığa
başvurmazlarmış da grev yapmaya kalkışarlarmış v.s. v.s."

Manzara bu, Sanki ne yapmış Kavel işçileri? Kavel işçileri sadece ve sadece Ana-
yasanın tanıdığı bir hakkı kullanmışlar. Aktif Sendikacı arkadaşlarımızın kovulmasını
önlemek amacıyla, tam bir dayanışma ve olgunluk içinde greve koyulmuşlar. Aktif Sen-
dikacıları uzaklaştırarak, işçileri kuzulaştırmak, isteyen işverenin yeni işçi alma-
sını önlemek maksadıyla da, grevciler fabrika önünde mecburen ekmeklerinin bekçili-
ğini yapmışlar. Bu soğukkanlı bekçilik işverenin "sarı işçi" kullanmasını önliyecek
kanun hükümleri mevcut olmadığı müddetçe, grev hakkının kaçınılmaz bir sonucu. Baş-
ka türlü grev hakkını kullanmak mümkün değil.

Buna karşılık, işveren ne yaptı? İşveren, Anayasa tarafından tanınmadığı ve mev-
cut kanunlar tarafından yasaklandığı halde, grevi bozmak için, işveren konfederasyo-
numun da desteğiyle, lokavta giderek, fabrikayı kapattı.

Kanunsuzluk ortada. Maksat da ortada, maksat, ilk yumruğu indirerek, işçi hare-
ketlerini daha işin başında ezmek ve bu hareketlerin gelişmesini önlemek. Ama bu ko-
nulara yüzde yüz/aykırı davranışa ses çıkaran yok. "Anayasa lokavt hakkı tanımıyor
ve bugünkü kanunlar lokavtı yasaklıyor" diyen yok. İşverenlerin mutlaka galip çıkma
yolundaki diktacı tutumunun, işçi ve işveren mümasebetlerinde, bütün toplumu rahat-
sız edebilecek sert çatışmalara sebebiyet verebileceğini hesaplayan yok. Anayasanın
36 ıncı maddesini hatırlayarak, "Mülkiyet hakkının kullanılması, toplum yararına ay-
kırı olamaz" fikrini savunan yok, ileri fikirli tanınan bir Çalışma Bakanı bile, iş-
çileri peşinen haksız sayan sözler sarfetmekten çekinmiyor.

İşverenlerin kanunsuz davranışına ses çıkartmak kimin haddine... Büyük iş çevrelerinden gelen reklamlarla beslenen rotatif kralları ise her türlü çıkarlarıyla işveren çevrelerine bağlı oldukları için, işçileri haksız yere işten çıkarmaya dünden hazır...

İşte böyle bir zihniyetle, grev ve toplu sözleşme haklarını tanımış bulunuyoruz. İlk önemli işçi hareketlerinin görüldüğü 1908 den itibaren 55 yıl geçtiği halde, hâkim çevrelerin zihniyetinde en ufak değişme yok. Bu değişmeyen zihniyetle, ileri Anayasa arasında deniz bir uçurum var.

1908 İşçi Hareketleri

Bu bakımdan Hüseyin Avni Şanda'nın "Türkiyedeki 54 yıl önceki işçi hareketleri" adlı ufak broşurdu, ibret verici örneklerle dolu: (1908 de Abdülhamit devrilmiş, herkes, "Hürriyet, Adalet, Müsavat" şarkılarını haykırıyor. Hocalar papazlarla "Kardeş olduk" diye öpüşüyor. "Geceler gündüz oldu" türküleri söyleniyor.

Bu kardeşlik havası içinde o tarihlerde "tatili eşgal" ismi verilen grevler başlıyor. Grev dalgası, Rumeli'den Anadolu'ya doğru yayılıyor. Grevler, Anadoludaki pamuk işçilerini, Anadolu ve Rumeli demiryollarının memur ve işçilerini, İstanbuldaki tü-tün ve deniz işçilerini, da içine alacak kadar genişliyor. Yerlerine yeni işçi alınmasını önlemek amacıyla, pamuk fabrikalarında işçiler oturak grevi yapıyorlar.

Grev dalgasıyla birlikte, yerli ve yabancı sermayede telaş başlıyor. Yabancı şirketlerin müdürleri, Babiâliye koşuyorlar. Hürriyet, Adalet ve Müsavat şarkıları derhal unutuluyor. Yetkililerin kaşları çatılıyor. Bir kısım Basın, bugün olduğu gibi, işçiler aleyhine yaygın ateşine geçiyor. İkdâm gazetesine göre, grevler "âdeta bir salgın hastalık haline gelmiştir. Grevler, memleketimizdeki sanayi yabancı sermaye ile kurulduğu için, malî itibarımızı kırarmış, şirketlerin hisse senetlerinin değerini düşürmüştü. İstanbul Ticaret Odası gazetesi ise, yerli işçilerin yabancı işçiler seviyesinde olamayacağı gerekçesiyle, grevlere karşı çıkıyor! O devir işverenlerinin görüşlerini yansıtan İstanbul Ticaret Odası gazetesinin, Türk işçisinin haklarına reddetmek için ileri sürdüğü gerekçe dikkatle okunmaya değer : Seviyesi haklarına müdafaa ve muhafazadaki kudretleri bizimkilere kat kat faik olduğundan, yerli emelinin politika manevracılarına kolaylıkla kapılacakları derkâr bulunduğundan ecebî emelleri derecelerinde metalebatta bulunmaları (yabancı işçiler gibi isteklerde bulunmaları) gayri caizdir."

Basının bu tepkisi ve şirketlerin işçilere hadîsinin bildirilmesi için Babiâliye koşmaları üzerine, hükümet harekete geçiyor. Zaptiye Nâzırı Sami Paşa, "Hükümeti seniye ile ahalinin menafine irası mazarrat" ettiği gerekçesiyle, grevleri bastırıyor: Tâtili eşgal (grev) kanunu, yeni baştan değiştirilerek, sendika kurulması bile yasaklanıyor.

1963 te 1908 Zihniyeti

Kavel olayları, 55 yıl önceki zihniyetin bugün de değişmeden yaşadığını gösteriyor. Yalnız Türkiye bugün, kapitalist gelişmenin çok daha ileri bir safhasında, Kavel grevinin bütün işçi teşekküllerince desteklenmesi olayının da gösterdiği üzere, işçi sınıfı eskisinden çok daha güçlü, çok daha şuurlu ve demokratik haklarını kullanmaya azimli. Bu sebeple 1963 yılında işçi dâvalarının 1908 zihniyetiyle ele alınması, arzulanmayan keskinlikte sınıf çatışmalarına yol açmaktan başka sonuç vermez. Artık fabrika kapatmakla ve tehditlerle işçiler kuzulaştırılmaz. İşverenlerin uzun vâdeli menfaatlerini gözönünde tutarak, kısa vâdeli menfaatlerinden fedakârlık yapmaları ve demokratik gidişe ayak uydurmaları lâzım. Hükümetin ve uyanık işverenlerin bu yolda çaba göstermesi gerekli. Ne var ki son Kavel olaylarında, böyle bir uyanışın belirtilerini göremedik. Hükümet, tahrikçi arama ve sendika liderlerini tevkif etme tehditlerine başvurma geleneğinden kurtulamadı. Eğer İstanbul Valisi ve Emniyet Müdürü, olgun idare adamlarına yakışır şekilde davranmasaydı, olaylar çok daha büyüyelebilekti.

İşveren Konfederasyonu ve fabrika yöneticileri ise, Kavel grevini, kuvvet denemesi için fırsat seyidular ve lokavt suçunu işlemekte mahzur görmediler.

Lokavt, sanıldığı gibi, işçi grevine muvazi olarak tanınan bir patron grevi değildir. Lokavt, işverenlerin elinde grevleri önleme ve bozma vasıtasıdır. Bunun içindir ki, grev hakkının yanı sıra lokavt hakkı da tanımak, bir elle verileni, öbür elle geri almaya çalışmak demektir. Nitekim yeni Anayasa, grev hakkını tanıırken (madde 47), Lokavt hakkından söz etmemiştir. Ayrıca Anayasa, çalışma hakkını (madde 42) sağlamaktadır. Fabrika kapılarını kapayıp çalışmak isteyen işçileri kapı dışarı etmekten ibaret olan lokavt, çalışma hakkıyla da tezat halindedir. Grev ise, daha iyi şartlarla çalışma talebinden başka bir şey değildir. Bu sebeple yeni grev kamununda lokavta yer vermek. Anayasaya aykırı bir davranış olacaktır. Yetkili makamlar, bugünkü mevzuata göre de suç olan lokavtı önleme ve cezalandırma durumundadır. Fakat bu suç, bugün fütursuzca işlenebiliyor, ve işçilere karşı kamu maddelerini zorlamaya kalkışan ilgililer susuyorlar...

Kapitalist kalkınma yolunu seçen az gelişmiş bir ülkede, işçi ve işveren münasebetlerinin ahenkli, şekilde yürütülebileceğini iddia eden devlet adamlarımız, hiç değilse tarafsız hakem rolünü oynamayı becermeli ve 1901 yılında yaşayan işverenleri 1963 yılına getirmesini bilmelidir.

DOĞAN AVCIOĞLU

BİR KISIM BASININ İLGİSİZLİĞİ.

Sendikacılar, bir kısım basının Kavel olayını gerçek önemi ile ele almadıklarını görmüştür. Bunun nedeni, yukarıya aldığımız yazı içindeki şu satırlarla anlaşılmaktadır :

"İşverenlerin kanunsuz davranışına ses çıkartmak kimin haddine... Büyük iş çevrelerinden gelen reklâmlarla beslenen rotatif kralları ise her türlü çıkarlarıyla işveren çevrelerine bağlı oldukları için ... "

Fakat Rotatif baskı makinelerini çeviren çarklarda payı olan özel sektör reklâm ücretlerinin sesi ile mantığını ayarlamayan yazar ve gazeteler de yok değildir.

İŞÇİLERİN YÜREKTEN İLGİSİ

Bir kısım basının ilgisizliği ve olayı ters yanından tutup, gerçek dışı ve önceden karar verilmiş hükümlerle başka alanlara götürmek istemelerine rağmen gerçek sendikacılar ve kendi şuurunun yüceliğe ermiş işçiler Kavel İşçilerine yürekten ilgilerini her vasıtaya başvurarak bildirmekte ve bildirmekte devam etmektedirler.

İşte Kavel işçilerinin şahsında şahlanan işçi dayanışmasının bir kaç örneği :

x x x

TÜRK-İŞ
ÜÇÜNCÜ BÖLGE TEMSİLCİSİ

ACELE FONO TEL

TÜRKİYE MADEN-İŞ SENDİKASI
GENEL BAŞKANLIĞI

KAVEL KABLO FABRİKASINDA ÇALIŞAN İŞÇİ KARDEŞLERİMİZE YAPILAN MUAMELEDEN DUYDUĞUMUZ ÜZÜNTÜ BÜYÜKTÜR STOP İZMİR İŞÇİSİ VE SENDİKALARI MADDİ VE MANEVİ YARDIMA HAZIRDIR STOP EMİRLERİNİZİ BEKLİYORUZ

BURHANETTİN ASUTAY

ORHAN SORGUÇ

ANKARA BASIN TEKNİSYENLERİ
SENDİKASI

ACELE TELGRAF

TÜRKİYE MADEN-İŞ SENDİKASI BAŞKANI

SAYIN MADEN-İŞ SENDİKASI BAŞKANI KEMAL TÜRKLER VE İDARE HEYETİ ARKADAŞLARIMIZ, İŞVERENİN ANLAYISSİZLİĞİ YÜZÜNDEN GÜNLERDİR DEVAM EDEN VE 220 İŞÇİ KARDEŞİMİZİN İŞLERİNİ TÜRKÇESİ EKMEKLERİNİ KAPTIRMAMAK İÇİN GİRİŞTİKLERİ MÜCADELELERİNDE,

BİZ ANKARA BASIN TEKNİSYENLERİ SENDİKASI KARDEŞ SENDİKA OLARAK YANI BAŞINIZDAYIZ HAKLI OLDUĞUNUZ BU MÜCADELENİZDE MANTEN VE MADDETEN SİZLERİ DESTEKLİYORUZ. MÜCADELENİZDE BAŞARILAR DİLER, HÜRMETLERİMİZİ SUNARIZ.

İDARE HEYETİ

22.5
TÜSTAV
Arşivi
Nebil Varuy
Koleksiyonu

X X X

KAYSERİ TEKSTİL ÖRME VE GİYİM
SANAYİİ İŞÇİLERİ SENDİKASI.

TELEGRAM

MADEN-İŞ SENDİKASI
GENEL BAŞKANI

AZALARINIZIN HAKKINI İSTİSMARCIYARDAN ALMAK İÇİN ÇALIŞMALARINIZ AZALARINIZLA BİRLİKTE DÜZENLİSİNİZ TAKDİRİNE TEBRIKE ŞAYINDIR SİZ YÖNETİCİLERİN ŞAHSINDA KARDEŞ SENDİKASI MEMSURLARINI SELAMLAR MADDE VE MANEVİ KUVVETİMİZLE SİZLERİ DESTEKLEMENİYE HAZIR BULUNDUĞUMUZU ARZ, BAŞARILAR DİLERİZ SAYGILARIMIZLA

İDARE HEYETİ ADINA
BAŞKAN MUSTAFA BERTUĞRUL

X X X

İSTANBUL GAZETECİLER
SENDİKASI

TELEGRAM

MADEN-İŞ SENDİKASI BAŞKANLIĞI

İSTİNYEDE Kİ KAVEL FABRİKASI İŞÇİLERİNİN BİR FİKİR İŞÇİSİ TEŞEKKÜLÜ İSTANBUL GAZETECİLER SENDİKASI OLARAK DESTEKLER İYİ DİLEKLERİMİZİ ULAŞTIRIRIZ İSTANBUL GAZETECİLER SENDİKASI BU OLAYDA MECLİSTE GREV VE TOPLU SÖZLEŞME KANUN TASARILARININ GÖRÜŞÜLMESİ ARIFESİNDE İŞVERENLERİN BU HAKLARA KARŞI BİR HAVA YARATMAK GİBİ BİR MAKSAT TAŞIMA İHTİMALİNDE DİKKATİ ÇEKER VE BU YOLDAKİ İSTİSMARLARA İMKAN BIRAKILMAMASI GEREĞİNE İNANIR DAVALARIN HUKUK DÜZENİ İÇİNDE ÇÖZÜMLENMESİNİ DİLER.

YÖNETİM KURULU ADINA
BAŞKAN
İHSAN ADA

X X X

TÜRKİYE MADEN-İŞ SENDİKASI
ADANA BÖLGE MERKEZ SÜRESİ

TELEGRAM

MADEN-İŞ GENEL BAŞKANLIĞINA

İŞÇİ KARDEŞLERİMİZİN HAKLARINI ALMAK ÜZERE GİRİŞTİKLERİ GREVE SENDİKA OLARAK GÖSTERDİĞİNİZ ALAKA VE YARDIMLARI TAKDİR EDİYORUZ. BU DAVADA İŞE KARDEŞLERİMİZE AZİM VE MUVAFAKİYETLER TEMENNİ EDER BU İDUSTRA RİZİERE VERECEĞİNİZ VAZİYETLER VAR İŞE ADANA MADEN-İŞ MEMSURLARI OLARAK AMADE BULUNDUĞUMUZU ARZ EDERİZ. SEVGİ VE SAYGILARIMIZLA

BAŞKAN
CELAL TOPÇUOĞLU

X X X

TEKSİT, TÜRKİYE TEKSTİL, ÖRME VE GİYİM
SANAYİİ İŞÇİLERİ SENDİKASI

MADEN-İŞ SENDİKASI
BAŞKANLIĞINA

Kavel Fabrikasındaki işçilerin azimli, bölünmez bilmeyen toplu hareketleriyle sendikamızın devamlı desteğiyle devam eden grevi gazetelerden takdirle takip ediyoruz.

Gelişen işçi hareketlerinde sendikamızın bu öncü başarısını bir kez daha tebrik ederiz.

Saygılarımızla

G.Başkan V. Tevfik Erdem-G.Muh.Vez.Fikri Sınar

X X X